

2012 m. liepos 3 d., antradienis

51. pabrėžia, kad reikia ne tik skleisti ir įgyvendinti mokslinių tyrimų ir švietimo priemones, bet ir investuoti į mokslinius tyrimus ir švietimą vietos lygmeniu; šiuo tikslu reikia išnaudoti visą turimą žmogiškąjį potencialą, t. y. pasitelkti vietos lygmens mokslininkus ir akademinius fondus, kad būtų galima pritraukti ir šalies vidaus, ir tiesioginių užsienio investicijų; atsižvelgiant į tai, taip pat pažymėtina, koks svarbus žmogiškojo elemento – dėstytojų, mokslininkų ir studentų – judumas;

52. mano, kad nepakankamai išsivystę regionai turėtų toliau gauti Bendrijos finansavimą, kad galėtų investuoti suteikti ne tik pigesnės darbo jėgos, bet ir kitų konkurencinių vietos pranašumų;

53. pažymi, kad reikia stiprinti infrastruktūrą siekiant įtvirtinti regioninę sanglaudą ir regionų konkurencingumą; šiuo klausimu pabrėžia transeuropinių tinklų ir papildomų finansinių priemonių, pvz., projektų obligacijų ir viešojo bei privačiojo sektorių partnerystės, svarbą.

54. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

Rytų partnerystės prekybos aspektai

P7_TA(2012)0276

2012 m. liepos 3 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl Rytų partnerystės prekybos aspektų (2011/2306(INI))

(2013/C 349 E/05)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į vykstančias derybas dėl ES ir Ukrainos, ES ir Moldovos, ES ir Gruzijos, ES ir Armėnijos, ES ir Azerbaidžano asociacijos susitarimų, į kuriuos įtraukiama svarbių prekybos aspektų,
- atsižvelgdamas į 2007 m. sausio 22 d. Tarybos išvadą, kuriomis patvirtinti derybiniai nurodymai siekiant sudaryti ES ir Ukrainos asociacijos susitarimą, apimančią glaudaus bendradarbiavimo ir visapusės laisvosios prekybos zonos sukūrimą,
- atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 10 d. Tarybos išvadą, kuriomis patvirtinti derybiniai nurodymai siekiant sudaryti ES ir Armėnijos bei ES ir Gruzijos asociacijos susitarimus, apimančius glaudaus bendradarbiavimo ir visapusės laisvosios prekybos zonos sukūrimą,
- atsižvelgdamas į 2009 m. birželio 15 d. Tarybos išvadą, kuriomis patvirtinti derybiniai nurodymai siekiant sudaryti ES ir Moldovos asociacijos susitarimą, ir į 2011 m. birželio 20 d. Tarybos patvirtintus papildomus išsamius derybinius nurodymus dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusės laisvosios prekybos zonos sukūrimo,
- atsižvelgdamas į 2010 m. gegužės 10 d. Tarybos išvadą, kuriomis patvirtinti derybiniai nurodymai siekiant sudaryti ES ir Azerbaidžano asociacijos susitarimą,
- atsižvelgdamas į 1989 m. Europos bendrijos su tuometine Tarybų Sąjunga sudarytą ir vėliau Baltarusijos patvirtintą prekybos ir bendradarbiavimo susitarimą,
- atsižvelgdamas į 2011 m. gegužės 25 d. bendrą Komisijos ir Sąjungos vyriausiojo įgaliojimo užsienio reikalams ir saugumo politikai komunikatą dėl naujo požiūrio į kintančią kaimynystę (COM(2011)0303),

2012 m. liepos 3 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Europos kaimynystės politikos (EKP) raidą nuo 2004 m., ypač į Komisijos pažangos ataskaitas dėl EKP įgyvendinimo,
 - atsižvelgdamas į savo rekomendacijas dėl derybų dėl asociacijos susitarimų su Moldova, Gruzija, Armėnija ir Azerbaidžanu,
 - atsižvelgdamas į kartu su Armėnija, Azerbaidžanu, Gruzija ir Moldova patvirtintus veiksmų planus ir į kartu su Ukraina sudarytą asociacijos darbotvarkę,
 - atsižvelgdamas į 2009 m. gegužės 7 d. vykusiam Prahos Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikime ir 2011 m. rugsėjo 29–30 d. vykusiam Varšuvos Rytų partnerystės aukščiausiojo lygio susitikime priimtas bendras deklaracijas,
 - atsižvelgdamas į EURONEST parlamentinės asamblėjos sukūrimą jos 2011 m. gegužės 3 d. steigiamuoju aktu,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 8 straipsnį ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą (A7-0183/2012),
- A. kadangi sudaryti ir įgyvendinti asociacijos susitarimus, įskaitant glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškos laisvosios prekybos zonos (angl. DCFTA) sukūrimą, – prioritetinis atnaujintos Europos kaimynystės politikos tikslas ir didelis užmojis Rytų partnerių atžvilgiu;
- B. kadangi keturios Rytų partnerystės šalys iš šešių jau yra PPO narės, o Azerbaidžano ir Baltarusijos vyriausybės turi tik stebėtojų statusą;
- C. kadangi po 2011 m. revoliucinių įvykių ES pietinėse kaimyninėse šalyse, dabar žinomų kaip Arabų pavasaris, ES interesai pietinių kaimynų atžvilgiu sustiprėjo; kadangi Rytų partnerystei priklausančios šalys ir ES prekybos ryšiai su jomis verti ES dėmesio;
- D. kadangi Kinijos ekonominė įtaka Rytų partnerystės šalyse vis didėja;
- E. kadangi derybos dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško laisvosios prekybos susitarimo (LPS) su Ukraina baigtos 2011 m. spalio mėn.; kadangi glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškas LPS išgalios tik sudarius ES ir Ukrainos asociacijos susitarimą, kurio pasirašymas dabar stringa dėl ES nepasitenkinimą keliančių Ukrainos vidaus politinių įvykių ir teismų sistemos veikimo;
- F. kadangi deryboms dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS su Gruzija ir Moldova Taryba pritarė 2011 m. gruodžio mėn. ir pirmasis derybų ratas turėtų įvykti 2012 m. pavasarį;
- G. kadangi 2011 m. Armėnija padarė didelę pažangą įgyvendindama pagrindines rekomendacijas, o 2012 m. vasario mėn. ES ir Armėnija iniciavo derybas dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškos LPS ir jas pradėjo 2012 m. kovo 6 d.;
- H. kadangi Azerbaidžano stojimo į PPO procesas pradėtas 1997 m., tačiau padaryta labai nedidelė pažanga, o tai yra viena iš svarbiausių kliūčių pradėti derybas su ES dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS;

2012 m. liepos 3 d., antradienis

- I. kadangi Baltarusija iki šiol įvairiose Rytų partnerystės programose dalyvavo ribotai; kadangi tai trukdo įgyvendinti galutinį Rytų partnerystės tikslą, kuris yra sustiprinta demokratija, pažanga, stabilumas ir gerovė ES Rytų kaimynystėje; atkreipia dėmesį į Rusijos, Kazachstano ir Baltarusijos naujos ekonominės erdvės ekonomikos dinamiką ir skatina jos nares vykdyti prekybos veiklą laikantis tarptautiniu mastu pripažintų, ypač PPO nustatytų prekybos taisyklių ir standartų;
- J. kadangi visoms ES Rytų partnerėms, kurios yra buvusios SSSR valstybės, būdingas tas pats istorinis ir institucinis pagrindas ir pastaruosius du dešimtmečius jos susiduria su panašiais politinio, socialinio ir ekonominio pereinamojo laikotarpio sunkumais;

Bendrosios pastabos

1. pabrėžia, kad glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškos laisvosios prekybos zonos su ES sukūrimo perspektyva yra viena iš pagrindinių priežasčių, skatinančių šalis partneres toliau dėti pastangas tęsiant reformas; mano, kad glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškos laisvosios prekybos zonos sukūrimas – viena iš didžiausio užmojo priemonių ES dvišalės prekybos politikos srityje, skirta stabiliai, skaidriai ir nuspėjamai ekonominei aplinkai, kurioje gerbiama demokratija, pagrindinės teisės ir teisinės valstybės principas, kurti, kuri sudarytų sąlygas ne tik dėl didesnei ekonominei integracijai laipsniškai panaikinant prekybos kliūtis, bet taip pat užtikrintų didesnę reglamentavimo konvergenciją srityse, kurios turi poveikį prekybai prekėmis ir paslaugomis, visų pirma stiprinant investicijų apsaugą, supaprastinant muitinės ir pasienio procedūras, mažinant technines ir kitas netarifines kliūtis prekybai, griežtinant sanitarijos ir fito-sanitarijos taisykles, gerinant gyvūnų gerovę, stiprinant konkurencijos ir viešųjų pirkimų teisinę bazę ir užtikrinant tvarų vystymąsi; mano, kad sudaryti glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškus LPS itin svarbu siekiant pasaulio mastu kovoti su protekcionizmo tendencijomis;
2. pripažįsta, kad glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiški LPS yra itin svarbi ES prekybos priemonė ilgalaikiams ekonominiams santykiams su trečiosiomis šalimis kurti; pripažįsta, kad glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiški LPS turi poveikį visai šalių ES prekybos partnerių veiklai ir jų poveikis aprėpia daugiau nei tik su prekyba susijusius klausimus, įskaitant demokratijos padėtį, teisinės valstybės principo paisymą ir kitus bendruosius standartus;
3. pabrėžia, kad, vertinant galimų ES partnerių pasirengimą pradėti prekybos derybas, sprendimą reikėtų priimti remiantis ne išankstiniu politiniu nusistatymu, o labiau atsižvelgiant į realų prekybos partnerio gebėjimą veiksmingai įgyvendinti glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS sąlygas;
4. pripažįsta tai, kad glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiški LPS galėtų būti platesnio politinio susitarimo (asociacijos susitarimas) pagrindas; tačiau pabrėžia, kad tais atvejais, kai neįmanoma arba nepatariama sudaryti asociacijos susitarimo su konkrečia trečiąja šalimi, reikėtų apsvarstyti kitas strategijas, kad būtų galima veiksmingai siekti Sąjungos ekonominių ir prekybos su susijusia šalimi tikslų;
5. pabrėžia išsamios institucijų kūrimo programos, techninės pagalbos ir informacijos mainų programos (angl. TAIEEX) ir porinių programų svarbą padedant Rytų partnerėms įgyvendinti pagrindines rekomendacijas ir stiprinti įgyvendinimo pajėgumus;
6. pripažįsta, kad didesnė prekybos integracija su svarbiais ekonominių struktūrų pokyčiais, kurie reikalingi jai įgyvendinti, reikalauja didelių trumpalaikių ir vidutinės trukmės pastangų iš mūsų Rytų partnerių, tačiau yra įsitikinęs, kad ilgai šios integracijos nauda kompensuos įdėtas pastangas; pabrėžia, jog siekiant užtikrinti jose vykstančių reformos procesų sėkmę būtina, kad vietos pilietinė visuomenė ir tarptautinės NVO pritartų ilgalaikės naudos siekiamis ir dalyvautų juos įgyvendinant;
7. pritaria, kad reikia stiprinti ES ir Rytų partnerių bendradarbiavimą daugelyje sektorių, ypač pramonės, MVI, mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų, IRT ir turizmo sektoriuose;

2012 m. liepos 3 d., antradienis

8. mano, kad diferencijavimas, kartu taikant principą „parama pagal pažangą“, kaip apibrėžta minėtame bendrame komunikate dėl naujo požiūrio į kintančią kaimynystę, yra tinkamas žingsnis plėtojant prekybos ryšius su Rytų partnerėmis – taip pripažįstamos tų šalių, kurios daro didžiausią pažangą, pastangos, o kitos šalys skatinamos labiau stengtis; mano, kad prekyba turėtų padėti įgyvendinti pokyčius, ir pabrėžia sąlygiškumo nuostatų ir jų vykdymo užtikrinimo svarbą;
9. yra įsitikinęs, kad ekonominė Rytų partnerių integracija į ES negali būti veiksmingai pasiekta šiose šalyse neįvykdžius politinių ir socialinių reformų, neįtraukus jų pilietinės visuomenės į sprendimų priėmimo procesą ir nepasiekus pačių Rytų partnerių tarpusavio ekonominės integracijos; pabrėžia, kad šių šalių ekonominė tarpusavio integracija turėtų būti atvira, kad būtų galima pasinaudoti jos privalumais; šiuo požiūriu apgailestauja, kad įsisenėję regioniniai konfliktai daugelį metų kenkė tarpvalstybinės prekybos veiksmingumui ir plėtojimui ir toliau daro milžiniškus ekonominius nuostolius kai kuriems Rytų partneriams bei veda prie jų ekonominės izoliacijos;
10. mano, jog svarbu, kad visoms glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškų LPS partnerėms ES pasiūlytų lankstumo galimybes, kuriomis jos turi teisę naudotis pagal PPO nustatytas taisykles;
11. pabrėžia, kad svarbu užkirsti kelią konfliktams užtikrinant ekonominę ir socialinę sanglaudą;
12. ragina Komisiją visų pirma suteikti šalims glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškų LPS partnerėms lankstumo galimybių, kurios skatintų plėtoti besivystančias šių šalių pramonės šakas;
13. teigiamai vertina Komisijos pasiūlymą dėl 2014–2020 m. daugiametės finansinės programos, kuriame siūloma 40 proc. padidinti Europos kaimynystės politikos finansavimą; pabrėžia savo nuomonę, kad Rytų partnerės negali savarankiškai atlaikyti teisinio derinimo ir reikiamų institucinių bei struktūrinių reformų išlaidų naštos ir kad ES finansinė parama, kurią gaunant jų pačių pastangos įgyvendinti reformas turėtų būti veiksmingesnės, taip pat padeda užtikrinti sėkmę; šiuo požiūriu ragina Tarybą išlaikyti Komisijos pasiūlytą finansavimą;
14. pabrėžia ES Rytų partnerių nacionalinių parlamentų vaidmenį derinant prekybos teisės aktus su ES *acquis*, nes tai – būtina sąlyga norint sudaryti ir tinkamai įgyvendinti būsimus glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškus LPS; šiuo požiūriu ragina ES ir jos valstybes nares suteikti Rytų partnerėms daugiau techninės pagalbos ir ragina, ypač naujas valstybes nares, dalytis su jomis derinant savo nacionalinius teisės aktus su prekybos srities *acquis communautaire* įgytomis praktinėmis žiniomis ir geriausios praktikos pavyzdžiais;
15. teigiamai vertina Ukrainos ir Moldovos prisijungimą prie Energijos bendrijos sutarties, atsižvelgiant į galimai labai svarbų jų vaidmenį užtikrinant, kad būtų pasiekti ES energetinio saugumo tikslai, ir prisidedant prie šių šalių saugumo;
16. palankiai vertina visas pastangas stiprinti Rytų partnerystę, ypač Komisijos pavyzdines iniciatyvas, susijusias su MVĮ (įskaitant Rytų partnerystės MVĮ priemonę), regioninėmis energijos rinkomis ir energijos vartojimo efektyvumu;
17. ragina Komisiją toliau rengti ES Juodosios jūros strategiją, nes ji, atsižvelgiant į geostrateginį vaidmenį, kuris suteikia daug energetinio saugumo ir išteklių tiekimo įvairinimo galimybių, – svarbi ES išorės energetikos strategijos dalis;
18. pripažįsta EURONEST parlamentinės asamblėjos (PA), ypač jos Ekonominės integracijos, teisinio derinimo ir konvergencijos su ES politika ir Energetinio saugumo komitetų svarbą Europos Parlamento ir ES Rytų partnerių nacionalinių parlamentų nariams svarstant prekybos klausimus; išreiškia viltį, kad netolimoje ateityje bus įvykdytos sąlygos prie EURONEST PA prisijungti Baltarusijos parlamento nariams;

2012 m. liepos 3 d., antradienis

19. pabrėžia, kad glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškas LPS nėra Rytų partnerėms teikiama pagalba; tai – prekybos sandoris, teikiantis abipusių pranašumų ir sukuriantis išipareigojimų abiem suinteresuotoms šalims; apgailestauja, kad atliekant EKP peržiūrą vis tik neanalizuojama, kaip plėtojant tokią prekybos politiką būtų galima skatinti ES ekonominius interesus ir būtų užtikrinta didelė nauda ES vartotojams, įmonėms ir darbuotojams; pabrėžia, kad glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškas LPS ne tik duos naudos Rytų partnerėms, bet ir padės paspartinti institucines reformas, modernizaciją ir vystymąsi;

20. pažymi, kad 2011 m. spalio 18 d. sukurta daugumos Nepriklausomų valstybių sandraugos narių laisvosios prekybos zona, apimanti ES Rytų partneres, išskyrus Gruziją ir kol kas – Azerbaidžaną; mano, kad sudaromi laisvosios prekybos susitarimai su kitomis šalimis neturėtų turėti neigiamos įtakos Rytų partnerystės šalių sudaromiems glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškiems LPS su ES, todėl pabrėžia, jog svarbu, kad ES pateiktų Rytų partnerėms patrauklią ir perspektyvią alternatyvą;

21. atkakliai tvirtina, kad ES strategijoje Rusijos atžvilgiu reikėtų tinkamai atsižvelgti į Rusijos įtaką Rytų partnerėms; atkreipia dėmesį į tai, kad Rusija sudarė muitų sąjungą su Kazachstanu ir viena iš Rytų partnerių – Baltarusija; apgailestauja, kad Rusija tikriausiai pakenkė ES prekybos deryboms su keliomis Rytų partnerėmis, visų pirma Ukraina, pasiūlydama joms kitą trumpalaikius sprendimais pagrįstą išeitį, kaip antai mažesnes dujų kainas; mano, kad ilginiui šios alternatyvos pakenks Rytų partnerių ekonomikai;

22. atkakliai tvirtina, kad glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškų LPS sėkmė labai priklausys nuo to, ar pavyks sustiprinti institucinę struktūrą ir tinkamai vykdyti išipareigojimus, o tai galima užtikrinti tik atviroje, skaidrioje ir nekorumpuotoje verslo aplinkoje, kuri yra būtina sėkmingo glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškų LPS įgyvendinimo sąlyga;

23. pažymi, kad ES itin suinteresuota ES Rytų kaimynystės gerove ir stabilumu, be to, ES ir Rytų partnerėms plėtojant stabilius ir nuspėjamus santykius, prekybos srautai abiem kryptimis neabejotinai didės;

24. kartu pažymi, kad ES yra pagrindinė daugumos Rytų partnerystės šalių eksporto partnerė;

25. pažymi, jog, nepaisant pakankamos pažangos įgyvendinant pagrindines rekomendacijas, kaip sąlygą pradėti derybas dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS, Gruzija ir Moldova dar turi užtikrinti, kad jų išipareigojimas įgyvendinti reformas yra ilgalaikis ir kad jos visu derybų laikotarpiu vykdys nenutrūkstamą reformų procesą; pabrėžia, kad abi šalys dar turi daug padaryti įgyvendindamos reglamentavimo reformas, ypač susijusias su techniniais prekybos suvaržymais, sanitarijos ir fitosanitarijos priemonėmis, intelektinės nuosavybės teisėmis ir konkurencijos teise;

26. išreiškia susirūpinimą dėl susijusių Rytų partnerių institucinių pajėgumų, reikalingų siekiant faktiškai įgyvendinti glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką LPS; pabrėžia, kad sudarius glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką LPS savaimę sėkmę negarantuojama, jeigu jis veiksmingai neįgyvendinamas ir kartu nesiimama veiksmingų priemonių konkurencijos ir kovos su korupcija srityse;

27. pažymi, kad sudarant glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką LPS privalo būti laikomasi tarptautiniu mastu patvirtintų darbo standartų; atkreipia dėmesį į tai, kad Tarptautinės darbo organizacijos patvirtintų pagrindinių darbo teisių įgyvendinimas yra svarbus pagarbos žmogaus teisėms bruožas;

28. ragina, sudarant glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškų LPS ir taip vykdant ES ir Rytų partnerystės šalių ekonominę integraciją, vadovautis plataus užmojo požiūriu ir atsižvelgti į kitus su laisvąja ir sąžininga prekyba susijusius aspektus; rekomenduoja į visus glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškų LPS įtraukti su tvariu vystymusi susijusį privalomąjį skyrių, kuris, be kita ko, apimtų su aplinkos apsauga ir tarptautinėmis darbo teisėmis susijusias nuostatas;

2012 m. liepos 3 d., antradienis

Armėnija

29. giria Armėnijos vyriausybę, kad ji 2011 m. aktyviau stengėsi įgyvendinti pagrindines rekomendacijas, todėl 2012 m. vasario mėn. buvo pradėtos derybos dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS;

30. palankiai vertina Armėnijos ir ES derybų dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS iniciavimą 2012 m. vasario mėn. ir jų pradžią 2012 m. kovo 6 d.; ragina Armėniją pasinaudoti glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS teikiama galimybėmis siekiant skatinti jos ekonomiką, atverti eksporto galimybes ir prieigą prie ES rinkos, paspartinti būtinas reformas ir apskritai pakelti Armėnijos standartus iki europinio lygio; pabrėžia, kad glaudesnė ekonominė integracija į ES turi padėti stiprinti regiono politinį stabilumą ir saugumą; tikisi, kad ES ir Armėnijos derybos dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS bus baigtos greitai;

31. džiaugiasi tuo, kad pradėtos derybos dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS, nes tai suteiks galimybių sustiprinti ES ir Armėnijos ekonominius santykius; mano, kad būtina tęsti pradėtas reformas siekiant sukurti stabilią ir skaidrią ekonominę aplinką, nes tai pritrauks užsienio investicijas, skatins ekonomikos augimą ir naujų darbo vietų kūrimą;

32. mano, kad sudarius glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką LPS, dėl kurio, be kita ko, sustiprės konkurencija, pagyvės Armėnijos ekonomika;

33. apgailestauja, kad dėl Kalnų Karabacho konflikto vis dar uždarytos Armėnijos sienos su Azerbaidžanu ir Turkija, – nesant susisiekimo maršrutų, šalis lieka ekonomiškai izoliuota; pabrėžia, kad sienų atidarymas, *inter alia*, yra svarbi sąlyga norint pritraukti užsienio investicijas;

34. nerimauja dėl esamų ženklų, kad politikos ir verslo sluoksniai tebėra artimai susiję, o įmonėms kuriamos didelės kliūtys, įskaitant neskaidrią mokesčių sistemą ir prastą investicijų apsaugą; pripažįsta, kad reikia sukurti tvirtą viešųjų pirkimų institucinę struktūrą ir konkurencijos politiką, kad būtų galima numatyti veiksmingą teisės aktų vykdymo užtikrinimo mechanizmą;

35. palankiai vertina Armėnijos sprendimą 2011 m. gruodžio mėn. prisijungti prie PPO daugiašalių susitarimų dėl viešųjų pirkimų; yra įsitikinęs, kad šis žingsnis yra naudingas Armėnijos, kaip patikimos prekybos partnerės, įvaizdžiui;

36. pabrėžia, kad į glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką LPS turėtų būti įtrauktas visapusiškas Armėnijos išipareigojimas patobulinti savo teisės aktus, kad jie labiau priartėtų prie ES standartų, ir kartu taikyti veiksmingas kovos su korupcija priemones;

37. be to, rekomenduoja į glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką LPS įtraukti priemones, kuriomis siekiama stiprinti konkurencijos teisės įgyvendinimą, taip sudarant sąlygas užsienio investuotojams ir bendrovėms dalyvauti Armėnijos versle, ypač statybos ir energetikos pramonėje;

38. primygtinai ragina Armėniją paspartinti ES galiojančių sanitarijos ir fitosanitarijos priemonių įgyvendinimą, taip sudarant galimybę įvairinti Armėnijos eksportą į jį įtraukiant žemės ūkio produktus;

39. mano, kad Armėnijai atvėrus sienas ir stiprinant tarptautinį bendradarbiavimą silpnėja jos priklausomybė nuo Rusijos komercinės ir vyriausybės paramos, o tai padeda Armėnijos ekonomikai augti; mano, kad šiuo požiūriu būtų itin naudinga sudaryti glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką LPS su ES;

Azerbaidžanas

40. pripažįsta Azerbaidžano pastangas ir laimėjimus siekiant suderinti savo teisę su ES *acquis*; šiuo požiūriu teigiamai vertina neseniai patvirtintą naują Muitinės kodeksą ir Statybos kodeksą;

2012 m. liepos 3 d., antradienis

41. pabrėžia, kad Azerbaidžano įstojimas į PPO – svarbiausia būtina sąlyga norint pradėti derybas dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS ir taip ES ir Azerbaidžano prekybos ryšius pakylėti į aukštesnį lygmenį; atkreipia dėmesį, kad Azerbaidžano ekonomikos struktūra nesuteikia šalies vyriausybei stiprios paskatos siekti narystės PPO ir su ES sudaryti glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką LPS; tačiau pažymi, kad glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS nauda ne vien ekonominė – įgyvendinant šį susitarimą taip pat būtų galima plėtoti vietos ekonomiką ir išspręsti pernelyg didelės jos priklausomybės nuo energijos išteklių eksporto problemą; todėl primygtinai ragina Azerbaidžano vyriausybę dėti daugiau pastangų siekiant įstoti į PPO; šiuo požiūriu ragina ES suteikti Azerbaidžanui būtiną pagalbą;

42. gerai vertina itin spartų Azerbaidžano pastarųjų kelerių metų ekonomikos augimą; vis dėlto pažymi, kad naftos sektoriuje sukuriama 50 proc. Azerbaidžano BVP, jis užima 95 proc. šalies eksporto rinkos ir iš jo gaunama 60 proc. biudžeto pajamų, todėl Azerbaidžano ekonomika priklauso nuo naftos kainų svyravimų ir visų pasaulinės paklausos pokyčių; šiuo požiūriu ragina Azerbaidžano vyriausybę apsvarstyti galimybes imtis veiksmingų ir nuoseklių priemonių šalies ekonomikai įvairinti;

43. primena, kad Azerbaidžanas turi galimybes plėtoti konkurencingą žemės ūkio produktų gamybą, ir rekomenduoja Azerbaidžano vyriausybei atsižvelgti į šią sritį kaip į galimą svarbų žingsnį įvairinant savo ekonomiką ir eksportą į ES (laikantis ES sanitarijos ir fitosanitarijos reikalavimų) ir kitas šalis;

44. ragina Azerbaidžano vyriausybę pradėti realiai kovoti su korupcija ir socialine nelygybe, kuri gali paskatinti neramumus visuomenėje, ir gerinti įmonių galimybes gauti finansavimą, taip didinant šalies ekonomikos konkurencingumą ir patrauklumą užsienio investuotojams;

45. tvirtai pritaria tam, kad, kai bus įvykdytos visos sąlygos, būsimo ES ir Azerbaidžano asociacijos susitarimo nuostatos dėl prekybos būtų pakeistos glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS nuostatomis;

Baltarusija

46. apgailestauja, kad Baltarusija, nepaisant jos neabejotino potencialo, vis labiau tolsta nuo ES bendrųjų politinių ir ekonominių standartų bei ekonomikos modelio;

47. pabrėžia, kokia svarbi strateginė Baltarusijos, kaip energijos išteklių, ypač ES tiekiamų gamtinių dujų, tranzito šalies, padėtis; todėl ragina Baltarusiją nedelsiant ratifikuoti ir tinkamai įgyvendinti Energetikos chartiją;

48. primena, kad ES yra Baltarusijos antra pagal dydį po Rusijos prekybos partnerė;

49. pabrėžia, kad siekiant gerinti administracinių institucijų veiklos, ypač kovojant su korupcija, rezultatus reikalinga didesnė ES parama;

50. pažymi, kad vertinant tikrąją ekonominę Baltarusijos padėtį kyla sunkumų, nes oficialūs statistikos duomenys, nepriklausomų stebėtojų teigimu, neatitinka tikrovės – turimomis žiniomis, 20 proc. baltarusių gyvena žemiau skurdo ribos;

51. pažymi, kad 80 proc. įmonių priklauso valstybei, o privačiojo sektoriaus raida stabdoma diskriminacinėmis, savavališkai taikomomis priemonėmis, teisės aktų pakeitimais ir dideliais mokesčiais, dėl kurių privatusis sektorius iš dalies priverstas veikti šešėlinėje ekonomikoje;

52. primena, kad dėl neigiamos politinės ir ekonominės Baltarusijos aplinkos Tarptautinis valiutos fondas ir Pasaulio bankas savo paskolas Baltarusijai įšaldė 1996 m., o ES tą patį padarė 1997 m.; nurodo, kad visa tai atgrasė ir toliau atgraso užsienio investuotojus, o tiesioginės užsienio investicijos dabar sudaro tik 1 proc. šalies BVP;

2012 m. liepos 3 d., antradienis

53. mano, kad ES turėtų padėti stiprinti Baltarusijos pilietinę visuomenę perorientuodama ES lėšas šiam tikslui;
54. yra įsitikinęs, kad siekiant sukurti veiksnia, skaidrią ir atvirą rinkos ekonomiką reikia atlikti nuodugniausias institucines ir struktūrines reformas;
55. atkreipia dėmesį į tai, kad šalies įstojimas į PPO yra sąlyga norint pradėti bet kokias derybas dėl laisvosios prekybos susitarimo su ES; todėl ragina Baltarusiją nuoširdžiai pradėti stojimo į PPO procesą; atkreipia dėmesį į tai, kad Baltarusija, kartu su Rusija ir Kazachstanu būdama muitų sąjungos narė, galėtų pasinaudoti Rusijos įstojimo į PPO patirtimi;
56. yra įsitikinęs, jog ES turėtų visomis pastangomis siekti įtraukti Baltarusiją į tikrą politinį ir ekonominį dialogą ir paskatintų imtis būtinų ir itin svarbių Baltarusijos piliečiams reformų; šiuo atžvilgiu pažymi, kad dabartinė ES politika nukreipta į Baltarusiją ribojančias ekonomines priemones; laikosi nuomonės, kad ES turėtų ir toliau taikyti tikslines atskiras ribojančias priemones ir tuo pačiu toliau remti pilietinę visuomenę ir verslininkus siekdama ne tik pagerinti ekonomines sąlygas, bet taip pat sustiprinti teisinės valstybės principus, skaidrumą ir kovą su korupcija;

Gruzija

57. atkreipia dėmesį, kad, Pasaulio banko vertinimu, Gruzijos ekonomika yra viena iš greičiausiai reformuojamų pasaulyje, o pati Gruzija Pasaulio banko vertinama kaip šešiolikta valstybė tarp tų, kuriose geriausia vykdyti verslą;
58. pripažįsta Gruzijos nuveiktus darbus siekiant atstatyti šalį po 2008 m. karo ir tai, kad ji atvėrė naujas rinkas;
59. pripažįsta, kad Gruzijos vyriausybė siekia stiprinti intelektinės nuosavybės teisių apsaugą, tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad Gruzijoje tariamai tebenaudojama daugiau piratinės programinės įrangos negu bet kurioje kitoje šalyje; šiuo požiūriu ragina Gruzijos vyriausybę parengti intelektinės nuosavybės teisių apsaugą užtikrinančius teisės aktus, be kita ko, tinkamai atsižvelgiant į žmogaus teises ir proporcingumo principą;
60. atsižvelgia į tai, kad Gruzija pasiekė žymų ekonomikos augimą ir investavimo lygį, ir pabrėžia, kad glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškas LPS bus papildomas veiksnys remti plataus masto augimą ir pritraukti užsienio investicijas;
61. ragina Gruziją tobulinti savo teisės aktus, didinti savo institucijų veiksmingumą ir užtikrinti aukštus savo produktų kokybės kontrolės standartus siekiant įvykdyti Europos Komisijos nustatytus reikalavimus;
62. palankiai vertina naują Gruzijos viešųjų pirkimų sistemą, kurioje sudaromos galimybės vykdyti visų tipų sutarčių – nesvarbu, kokia jų vertė ar pobūdis – e. aukcionus; pažymi, kad šioje srityje Gruzija turėtų būti pavyzdys ES valstybėms narėms;
63. ragina Gruziją užtikrinti, kad, užbaigus derybas dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS, prekybos lengvatos būtų taikomos tik tų regionų, kurie oficialiai pripažįsta savo sąjungą su Gruzijos valstybe, kilmės gaminiams;

Moldova

64. su pasitenkinimu pripažįsta, kad Moldovoje, nepaisant jos ekonomikos pažeidžiamumo, per pastaruosius kelerius metus įvyko stebėtinai reformų procesas ir pasiekta daug geresnių ekonomikos rezultatų; šiuo požiūriu pabrėžia didžiulę Tarptautinio valiutos fondo teikiamos finansinės paramos ir ES teikiamos makrofinansinės paramos svarbą;

2012 m. liepos 3 d., antradienis

65. laikosi nuomonės, kad būsimas glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškas LPS turėtų būti taikomas visiems Moldovos regionams, kurie oficialiai pripažįsta savo sąjungą su Moldovos valstybe;

66. pažymi, kad kol kas didžiąją Moldovos eksporto dalį sudaro žemės ūkio produktai, todėl ES rinkoje jų eksportuotojai susiduria su nuožmia konkurencija ir griežtais reikalavimais; mano, kad glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškas LPS turėtų padėti įvairinti Moldovos eksportą ir padaryti šalį konkurencingesnę bei suteiktų Moldovai galimybę pritraukti užsienio investicijas, siekiant nepriklausomumo nuo emigrantų perlaidų, ir pereiti prie eksporto požiūriu konkurencingos rinkos ekonomikos;

67. pabrėžia, kaip svarbu tęsti Moldovos techninio reglamentavimo, standartizavimo, atitikties vertinimo, bandymų, rinkos stebėjimo ir metrologijos infrastruktūros ir sistemų derinimą su ES reikalavimais;

68. atkreipia dėmesį, kad paslaugų ir investicijų apsaugos srityse dar reikia nemažos pažangos;

69. ragina ES valdžios institucijas aktyviau dalyvauti siekiant rasti taikų Moldovos teritorinės reintegracijos problemų sprendimą;

Ukraina

70. teigiamai vertina, kad ES ir Ukraina sudarė glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką LPS – pirmąjį visų laikų ES ir Rytų partnerės laisvosios prekybos susitarimą; mano, kad šis proveržį reiškiantis susitarimas ir per derybas įgyta patirtis neabejotinai bus naudingas pavyzdys būsimose derybose dėl glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS;

71. atkreipia dėmesį į tai, kad Ukraina yra didžiausia ES Rytų partnerė ir kad glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškas LPS Europos Sąjungai atveria naują 46 mln. vartotojų rinką; mano, kad įgyvendinus glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką LPS didžiausios naudos ES duos stabilesnė ir labiau prognozuojama Ukrainos prekybos ir investicijų tvarka;

72. palankiai vertina Ukrainos valdžios institucijų pastangas daugiau dėmesio skirti siekiamis panaikinti socialinius ir geografinius, visų pirma sostinės ir regionų skirtumus;

73. apgailestauja, kad vėluojama pasirašyti asociacijos susitarimą, kuris yra glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS įsigaliojimo sąlyga; išreiškia viltį, kad susitarimo pasirašymo kliūtys greitai bus įveiktos;

74. atkreipia dėmesį į tai, kad Komisija atmetė galimybę laikinai taikyti glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką LPS, kol nebus pasirašytas asociacijos susitarimas ir gautas Europos Parlamento pritarimas; pažymi, kad tiek asociacijos susitarimo, tiek glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS taikymas paskatins struktūrines ir politines reformas, ir todėl nori, kad jie abu būtų kuo greičiau įgyvendinti;

75. pripažįsta, kad integracijos į Europos sistemą požiūriu Ukraina yra padariusi pažangą ir pradėjo pamažu pritaikyti savo teisinę sistemą prie ES ir tarptautinių standartų, taip pat yra padariusi didelę pažangą tvirtinant EBPO standartus ir normas; vis dėl to atkreipia dėmesį į tai, kad pagal verslo aplinkos vertinimą Pasaulio banko ataskaitoje „Doing business“ Ukraina tebeužima 152-ą vietą, o su tarptautine prekyba susijusių problemų joje daugėja;

76. pabrėžia, kad sėkmingas glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiško LPS įgyvendinimas labai priklausys nuo politinės valios ir administracinių gebėjimų laiku ir tiksliai įgyvendinti visas jo nuostatas; mano, kad tai didelis iššūkis Ukrainai, nes jos ekonomikos ir valstybės reformų istorija nevienareikšmė, Ukraina vis dar neįgyvendino visų stojimo į PPO proceso įsipareigojimų, taip pat įsipareigojimų Pasaulio bankui ir Tarptautiniam valiutos fondui;

2012 m. liepos 3 d., antradienis

77. primena, kad, siekiant tinkamai įgyvendinti glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką LPS ir iš to gauti naudos, esminės ekonominės, politinės ir institucinės reformos turi būti vykdomos sparčiau, visapusiškiau ir nuosekliau, aktyviai ir nuolat dalyvaujant pilietinės visuomenės organizacijoms ir tinklams; visų pirma ragina tęsti ekonomines reformas žemės ūkio, energetikos ir transporto sektorių srityse;

78. nerimauja dėl neigiamų su Ukrainos verslo ir investicijų aplinka susijusių ženklų – įvairių institucinių ir sisteminių trūkumų, pvz., kliūčių patekti į rinką, administracinių leidimų, pernelyg didelio administracinių tikrinimų skaičiaus, neskaidrių mokesčių ir muitų sistemų, netinkamo administravimo, nestabilios ir neskaidrios teisinės sistemos ir prasto jos veikimo, silpnų ir korumpuotų valstybės administravimo institucijų ir teismų, prasto sutarčių vykdymo užtikrinimo ir nepakankamos nuosavybės teisių apsaugos, nepakankamai išplėtos infrastruktūros ir jos monopolizavimo; primygtinai ragina Ukrainos vyriausybę sparčiau įgyvendinti reformas, kad minėtosios laisvo ir sąžiningo verslo ir prekybos kliūtys būtų pašalintos;

79. ragina Ukrainos vyriausybę efektyviau spręsti verslo sektoriaus problemas, ypač dėl galimybės pasinaudoti kreditais ir žemės, nekilnojamojo turto, lengvatiniais kreditais mažoms žemės ūkio įmonėms, supaprastinta ir skaidresne mokesčių surinkimo sistema, pridėtinės vertės mokesčio kompensavimu eksportuotojams, importo muitinio įforminimo ir patvirtinimo procedūromis, MVĮ sektoriaus skatinimu, teisėsaugos materialinio turto ir intelektualinės nuosavybės apsaugos srityje veiksmingumo didinimu, kadangi visi šie veiksniai iš karto ir tiesiogiai veikia prekybos ryšių su ES ir tiesioginių užsienio investicijų srauto į Ukrainą apimtį ir ypatumus;

80. ragina Ukrainą pritaikyti savo vidaus teisės aktus, kad būtų sudarytos sąlygos laisvai ir nenutrūkstamai tranzitu tiekti dujas į ES valstybes nares; pažymi, kad šio proceso metu reikėtų, be kita ko, restruktūrizuoti dujų sektorių ir nustatyti nešališką energetikos infrastruktūros reglamentavimo sistemą siekiant sudaryti vienodas sąlygas užsienio tiekėjams, užsienio klientams ir vietos energijos vartotojams; ragina skatinti glaudesnę ES ir Ukrainos bendradarbiavimą energetikos sektoriuje siekiant integruoti Ukrainos energetikos sektorių į Europos energetikos rinką bei pradėti įgyvendinti bendrus energetikos infrastruktūros modernizavimo ir plėtros projektus; ragina vyriausybę įgyvendinti trečiąją energetikos dokumentų rinkinį;

81. išreiškia viltį, kad Ukraina turės pakankamai politinės valios ir drąsos sudaryti politines ir reguliavimo sąlygas visapusiškai ir laiku įgyvendinti glaudaus bendradarbiavimo ir visapusišką LPS, kuris jos gyventojams būtų labai naudingas;

82. ragina ES valdžios institucijas suteikti Ukrainai daugiau paramos jos administracinių organų veiklos rezultatams gerinti ir ES valdymo standartams diegti;

*

* *

83. ragina Tarybą, Komisiją ir Europos išorės veiksmų tarnybą deramai atsižvelgti į minėtąsias pastabas ir rekomendacijas su Armėnija, Azerbaidžanu, Gruzija, Moldova ir Ukraina derantis dėl asociacijos susitarimų prekybos aspektų ir juos įgyvendinant, taip pat plėtojant ES prekybos ryšius su Baltarusija;

84. ragina Komisiją reguliariai ir išsamiai atsiskaityti Europos Parlamentui apie derybų pažangą, o įsigaliojus kiekvienam glaudaus bendradarbiavimo ir visapusiškam LPS – apie jo įgyvendinimo pažangą;

85. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausijai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, EIVT, valstybių narių ir Rytų partnerystei priklausančių šalių vyriausybėms ir parlamentams.